

Astrid Lindgren

Astrid Lindgren

MAAILMAN PARAS KATTO-KASSINEN

WSOY

Yhteislaitos kirjoista:

PIKKUVELI JA KATTO-KASSINEN

Ruotsinkielinen alkuteos *Lillebror och Karlsson på taket*

© Astrid Lindgren 1955/Saltkråkan AB

Kuvitus © Ilon Wikland 1955

Alkuteoksen kustantanut Rabén & Sjögren Bokförlag

Suomenkielinen laitos © Laila Järvinen ja WSOY 1956

KATTO-KASSINEN LENTÄÄ JÄLLEEN

© Astrid Lindgren 1962/Saltkråkan AB

Ruotsinkielinen alkuteos *Karlsson på taket flyger igen*

Kuvitus © Ilon Wikland 1962

Alkuteoksen kustantanut Rabén & Sjögren Bokförlag

Suomenkielinen laitos © Kristiina Rikman ja WSOY 1975

KATTO-KASSINEN KUJEILEE

Ruotsinkielinen alkuteos *Karlsson på taket smyger igen*

© Astrid Lindgren 1968/Saltkråkan AB

Kuvitus © Ilon Wikland 1968

Alkuteoksen kustantanut Rabén & Sjögren Bokförlag

Suomenkielinen laitos © Kristiina Rikman ja WSOY 1975

Yhteislaitos © Astrid Lindgren 1986/Saltkråkan AB

Tarkistettu laitos 2016

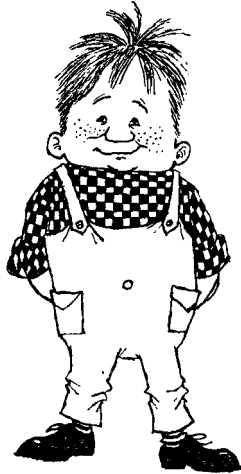
ISBN 978-951-0-42204-5

Painettu EU:ssa

Astrid Lindgren

MAAILMAN PARAS KATTO-KASSINEN

Kuvittanut Ilon Wikland

WERNER SÖDERSTRÖM OSAKEYHTIÖ
HELSINKI

PIKKUVELI JA KATTO-KASSINEN

Suomentanut Laila Järvinen

1

KATTO-KASSINEN

Aivan tavallisessa talossa aivan tavallisen kadun varrella asui aivan tavallinen perhe, jonka nimi oli Penttinen. Siihen kuului aivan tavallinen isä ja aivan tavallinen äiti ja kolme aivan tavallista lasta, Poka, Pipsa ja Pikkuveli.

– En minä ole aivan tavallinen Pikkuveli, sanoo Pikkuveli. Mutta hän narraa. Kyllä hän on aivan tavallinen. Onhan maailmassa monia seitsenvuotiaita poikia, joilla on siniset silmät ja nykerönenä ja likaiset korvat ja housut, jotka ovat aina polvista rikki. Pikkuveli on siis aivan tavallinen.

Poka on viisitoistavuotias ja pitää jalkapallosta, mutta pärjää huonosti koulussa. Hänkin on siis aivan tavallinen. Pipsa on neljätoista ja hänellä on ponikam-

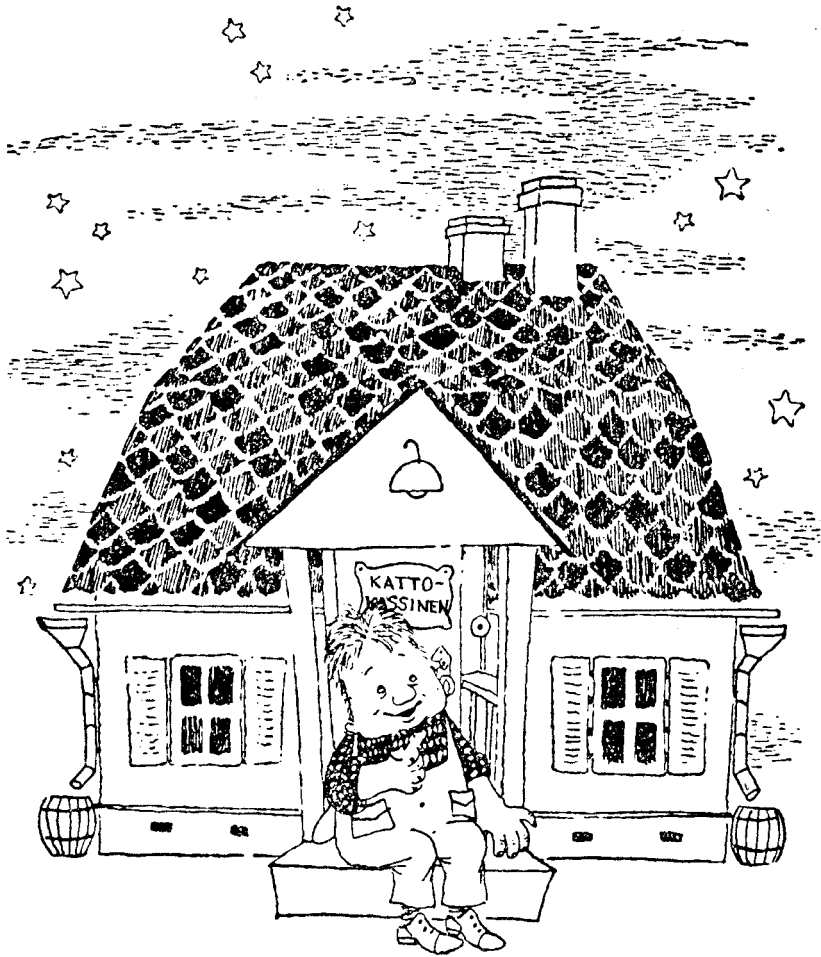
paus täsmälleen kuten kaikilla muillakin aivan tavallisilla tytöillä.

Koko talossa on ainoastaan eräs henkilö, joka ei ole tavallinen, ja se on Katto-Kassinen. Tämä Kassinen, hän *asuu* katolla, ja johan se yksistään on aika tavatonta. Jollakin puolella maailmaa saattavat asiat tietenkin olla toisella tavalla, mutta meillä sattuu tuskin koskaan, että joku asuu talossa, joka on katolla. Mutta Kassinenpa asuu. Hän on hyvin pieni ja hyvin pullea itsevarma herra, ja hän osaa lentää. Kaikki ihmiset osaavat lentää lentokoneessa tai helikopterissa, mutta kukaan muu kuin Kassinen ei osaa lentää aivan itse. Kassinen kääntää vain nappia, joka on suunnilleen keskellä Kassisen napaa, ja vips vain, niin pieni moottori, joka hänellä on selässään, alkaa käydä. Kassinen seisoo hetken hiljaa, kunnes moottorin käynti kiihtyy. Ja sitten – kun moottori on saanut kylliksi vauhtia – Kassinen lähtee lentoon ja leijailee tiehensä niin hienosti ja arvokkaasti kuin joku toimistopäällikkö, jos nyt voi kuvitella toimistopäällikköä, jolla on moottori selässään.

Kassinen viihtyy tavattoman hyvin pienessä katto-talossaan. Iltaisin hän istuu sen portailla polttamassa piippua ja katselemassa tähtiä. Katolta näkee tähdet tietenkin paljon selvemmin kuin mistään muualta talosta, ja siksi on oikeastaan kummallista, etteivät

useimmat ihmiset asu katolla. Mutta talon vuokralaiset eivät tiedä, että katolla *voi* asua. He eivät tiedä sitäkään, että siellä on Kassisen tupa, sillä se on hyvässä piilossa ison savupiipun takana. Ja ihmiset eivät useinkaan kiinnitä huomiotaan niin pieniin taloihin kuin Kassisen talo on, vaikka he kompastuisivat niihin. Kerran eräs nuohooja huomasi Kassisen talon juuri kun hänen piti ruveta nuohoamaan savupiippua, ja hämmästyti todella aika tavalla.

– Ihmeellistä, hän sanoi itsekseen, – täällähän on talo. Vaikea uskoa, mutta totisesti tämä on talo. Talo katolla! Mitenhän se on tänne joutunut?

Mutta sitten hän rupesi nuohoamaan savupiippua ja unohti koko talon, eikä ajatellut sitä enää koskaan.

Pikkuveljestä oli hauskaa, että hän tutustui Kassiseen, sillä minne Kassinen vain lensikin, siellä oli aina jännitystä ja seikkailua. Ehkä Kassisestakin oli hauskaa tutustua Pikkuveljeen, sillä oli miten oli, ei liene kovinkaan hauskaa asua aivan yksin talossa, jonka olemassaolosta ei kenelläkään ole pienintä aavistusta. On hauskeempaa, kun lentäessään kuulee jonkun huutavan: »Heipä hei Kassinen!»

Tällainen oli Kassisen ja Pikkuveljen kohtaaminen.

Oli juuri sellainen ikävä päivä, jolloin ei ollut hiukkaakaan hauskaa olla Pikkuveli. Tavallisesti se ei ollut niinkään ikävää, sillä Pikkuveli oli koko perheen lemmikki, jota kaikki hemmottelivat niin paljon kuin jaksoivat. Mutta joinakin päivinä kaikki meni päin mäntyä. Silloin sai toruja äidiltä, koska housuissa oli uusia reikiä, ja Pipsa sanoi: »Niistä nenäsi, vauva», ja isä rähjäsi siitä ettei hän ollut tullut ajoissa koulusta kotiin.

– Mitä sinä oikein vetelehdit kaduilla? sanoi isä.

Vetelehdit kaduilla – isähän ei voinut tietää, että Pikkuveli oli tavannut erään koiran. Kiltin, kauniin koiran, joka oli nuuskinut Pikkuveljeä ja heiluttanut häntäänsä ja ollut sen näköinen kuin se olisi tahtonut mielellään tulla Pikkuveljen omaksi koiraksi.

Ja jos asia olisi riippunut Pikkuveljestä, olisi se saanut heti tulla hänen koirakseen. Mutta nyt oli tilanne

sellainen, etteivät isä ja äiti ollenkaan tahtoneet koiraa taloon. Ja kaiken lisäksi eräs täti ilmaantui paikalle ja huusi: »Hupi, tule tänne», ja silloin Pikkuveli ymmärsi, ettei se koskaan voinut olla hänen koiransa.

– Näyttää siltä, etten koko elämässäni voi saada omaa koiraa, sanoi Pikkuveli katkerasti sinä päivänä, jolloin kaikki meni hassusti. – Sinulla, äiti, on isä, ja Poka ja Pipsa ovat aina yhdessä, mutta minulla ei ole ketään.

– Rakas Pikkuveli, sinullahan on meidät kaikki, sanoi äiti.

– Eikä ole, sanoi pikkuveli vieläkin katkerampana, sillä hänestä tuntui äkkiä siltä kuin hänellä ei olisi todellakaan ollut ketään koko maailmassa.

Eräs asia hänellä sentään oli. Hänellä oli oma huone, ja sinne hän nyt meni.

Oli valoisa ja kaunis kevätilta, ja ikkuna oli auki. Valkoiset verhot liehuivat hiljaa edestakaisin aivan kuin ne olisivat vilkuttaneet pienille, kalpeille tähdille kevättaivaalla. Pikkuveli meni ikkunaan ja katseli ulos leuka käsiin nojaten. Hän ajatteli kilttiä koiraa ja mietti, mitä se mahtoi nyt tehdä, makasikohan se koirankorissa jossakin keittiössä ja istuikohan joku poika – joku muu poika kuin Pikkuveli – lattialla sen vieressä ja taputti sen pörröistä päätä ja sanoi: »Hupi, sinä olet eri kiva koira.»

Pikkuveli huokasi raskaasti. Mutta juuri silloin hän

kuuli pientä surinaa. Surina voimistui, ja äkkiä hän näki pienen pullean sedän, joka lensi hiljaa ikkunan ulkopuolella. Se oli Kassinen, mutta sitähan Pikkuveli ei tiennyt vielä silloin.

Kassinen katsahti vain Pikkuveljeä ja purjehti sitten edelleen. Hän teki pienen kierroksen vastapäisen talon katon yli, kiersi savupiipun ja suuntasi sitten takaisin Pikkuveljen ikkunaa kohti. Hän oli lisännyt vauhtia ja mennä vihelsi nyt Pikkuveljen ohi melkein kuin oikea pieni lentokone. Hän lensi ohi useita kertoja, ja Pikkuveli seiso i vain hiljaa ja odotti odottamistaan ja tuns i, miten hänen vatsassaan kiersi jännityksestä, sillä eihän sitä joka päivä lentele pieniä pulleita setiä ikkunan ulkopuolella. Lopulta Kassinen hiljensi vauhtia aivan ikkunalaudan kohdalla.

– Heipä hei, hän sanoi. – Saako tähän istuutua hetkeksi?

– Kyllä, olkaa hyvä, sanoi Pikkuveli. – Eikö ole vaikeata lentää tuolla tavalla? hän sanoi sitten.

– Ei minulle, sanoi Kassinen tärkeänä. – Minulle se ei ole ollenkaan vaikeata, sillä minä olen maailman paras taitolentäjä. Mutta en neuvoisi mitä hyvänsä heinäsäkkiä yrittämään.

Pikkuveli tuns i, että hän itse oli kyllä tuollainen »mikä hyvänsä heinäsäkki», ja päätti heti, ettei hän yrittäisi tehdä Kassisen lentotemppuja.

– Mikä sinun nimesi on? sanoi Kassinen.

– Pikkuveli, sanoi Pikkuveli. – Vaikka oikeastaan minun nimeni on Pentti Penttinen.

– Ajatella, miten erilaista – minun nimeni on Kassinen, sanoi Kassinen. – Vain Kassinen eikä mitään muuta. Heipä hei, Pikkuveli.

– Heipä hei, Kassinen, sanoi Pikkuveli.

– Kuinka vanha sinä olet? kysyi Kassinen.

– Seitsemän vuotta, vastasi Pikkuveli.

– Hyvä. Jatka samaan tyyliin, sanoi Kassinen.

Hän heitti nopeasti paksut jalkansa Pikkuveljen ikkunalaudan yli ja kiipesi huoneeseen.

– Kuinka vanha sinä sitten olet? kysyi Pikkuveli, sillä Kassinen vaikutti hänestä aika lapselliselta ollakseen setä.

– Kuinka vanhako *minä* olen, Kassinen toisti. – Siinäpä kysymys. Olen mies parhaassa iässä, en voi muuta sanoa.

Pikkuveli ei oikein ymmärtänyt mitä se merkitsi – olla mies parhaassa iässä. Hän mietti, mahtoiko itsekin tietämättään olla mies parhaassa iässä, ja kysyi varovaisesti:

– Mikä on paras ikä?

– Kaikki iät, Kassinen sanoi tyytyväisenä. – Ainakin minun kohdallani. Minä olen kaunis ja ihmeen viisas ja sopivan lihava mies, hän sanoi.

Sitten hän otti esille Pikkuveljen höyrykoneen, joka oli kirjahyllyllä.

– Pannaanko käyntiin, hän ehdotti.

– Isä on kieltänyt minua panemasta sitä yksin käyntiin, sanoi Pikkuveli. – Isän tai Pokan pitää olla mukana, kun minä leikin sillä.

– Isän tai Pokan tai Katto-Kassisen, sanoi Kassinen.

– Sano isällesi semmoisia terveisiä, että Katto-Kassinen on maailman paras höyrykoneenhoitaja.

Hän sieppasi kiireesti punaspriipullon, joka seisoi koneen vieressä, täytti pienen sprilampun ja sytytti sen. Vaikka hän olikin maailman paras höyrykoneenhoitaja, sattui häneltä kaatumaan kirjahyllylle kokonainen pieni järvi spriitä, ja iloiset siniset liekit tanssivat höyrykoneen ympärillä, kun järvi syttyi tuleen. Pikkuveli huudahti ja ryntäsi hätiin.

– Älähän hätäile, älähän hätäile, sanoi Kassinen ja ojensi torjuvasti palleroisen kätensä.

Mutta Pikkuveli ei voinut rauhoittua. Hän sai käsiinsä vanhan rievun ja tukahdutti iloiset pienet liekit. Niiden paikalla oli nyt pari suurta, rumaa läiskää kirjahyllyn kiiltävässä pinnassa.

– Katso miltä kirjahylly näyttää, Pikkuveli sanoi huolissaan. – Mitähän äiti sanoo?

– Voi, tuohan on vain maallista, sanoi Katto-Kassinen. – Pari mitätöntä läiskää kirjahyllyssä.

Sano äidillesi semmoisia terveisiä, että se on vain maallista.

Hän laskeutui polvilleen höyrykoneen viereen, ja hänen silmänsä loistivat.

– Nyt se alkaa pian puhista oikein kunnolla, hän sanoi.

Ja niin kävikin. Pian höyrykone alkoi käydä. Puh-puh-puh, se sanoi. Se oli hienoin höyrykone mitä ajatella saattoi, ja Kassinen näytti niin onnelliselta ja ylpeältä kuin hän olisi tehnyt sen itse.

– Minun täytyy tarkistaa varoventtiili, Kassinen sanoi ja kiersi innokkaasti pientä laitetta. – Varoventtiili on aina tarkistettava, ettei tapahdu onnettomuuksia.

Puh-puh-puh, sanoi höyrykone. Se puhkui yhä nopeammin ja nopeammin, puh-puh-puh. Lopulta kuulosti aivan siltä kuin se olisi nelistänyt, ja Kassisen silmät säteilivät. Pikkuvelikään ei enää välittänyt kirjahyllyn läiskistä, hän tunsi vain itsensä tavattoman iloiseksi höyrykoneestaan ja Kassisesta, joka oli maailman paras höyrykoneenhoitaja ja joka oli tarkistanut varoventtiilin huolellisesti.

– Juu, juu, Pikkuveli, Kassinen sanoi, – tämä se vasta on puhinaa, tämä! Maailman paras höyrykoneenhoi...

Pitemmälle hän ei ehtinyt, sillä samassa kuului kauhea paukahdus, ja äkkiä ei ollutkaan enää höyry-

konetta vaan ainoastaan höyrykoneen sirpaleita pitkin huonetta.

– Se on räjähtänyt, Kassinen sanoi ihastuneena, aivan kuin se olisi ollut hienoin taidonnäyte mitä höyrykoneelta saattoi odottaa. – Se on todellakin räjähtänyt! Mikä paukku, mitä!

Mutta Pikkuveli ei voinut olla aivan yhtä iloinen. Hänelle tuli kyöneleet silmiin.

– Minun höyrykoneeni! hän mutisi. – Se on rikki.

– Se on maallista, Kassinen sanoi ja heilautti huolettomasti pienellä pullealla kädellään. – Sinä saat pian uuden höyrykoneen.

– Mistä? ihmetteli Pikkuveli.

– Minulla on monia tuhansia asunnossani.

– Missä asunnossasi, sanoi Pikkuveli.

– Talossani, joka on katolla, Kassinen sanoi.

– Onko sinulla talo katolla? kysyi Pikkuveli. – Ja useita tuhansia höyrykoneita?

– Niin, on niitä ainakin parisataa, sanoi Kassinen.

– Voi, minä tahtoisin kovin mielelläni nähdä sinun talosi, sanoi Pikkuveli. Tuntui niin kummalliselta, että katolla saattoi olla talo ja että Kassinen asui siellä. – Ajatella, että talo on täynnä höyrykoneita, Pikkuveli lisäsi. – Useita satoja höyrykoneita.

– Niin, en minä ole laskenut tarkkaan kuinka monta on jäljellä, mutta kyllä niitä ainakin paritusinaa on.

– Ehkä minä voin sitten saada yhden, Pikkuveli sanoi.

– Totta kai, sanoi Kassinen. – Tietenkin!

– Nyt hetikö? Pikkuveli kysyi.

– Jaa, minun täytyy ensin katsoa niitä, sanoi Kassinen. – Tarkistaa varoventtiilit ja niin edespäin. Älähän hätäile, älähän hätäile! Sinä saat sen jonakin toisena päivänä.

Pikkuveli alkoi kerätä entisen höyrykoneen sirpaleita.

– Mitähän isä mahtaa sanoa, hän mutisi huolestuneena.

Kassinen kohotti ällistyneenä kulmiaan.

– Höyrykoneestako? hän kysyi. – Sano hänelle semmoisia terveisiä, että se on vain maallista, eikä hänen ollenkaan kannata menettää sielunrauhaansa sen takia. Minä sanoisin sen hänelle itse, jos minulla olisi aikaa jäädä tapaamaan häntä. Mutta minun täytyy lähteä huolehtimaan kodistani.

– Oli hauskaa että tulit, Pikkuveli sanoi, – vaikka höyrykone... Tuletko joskus takaisin?

– Älähän hätäile, älähän hätäile, Kassinen sanoi ja väänsi nappia, joka oli keskellä hänen napaansa. Moottori alkoi yskiiä, ja Kassinen seiso hiljaa odottamassa lähtövauhtia.

– Moottori yskii, hän sanoi. – Minun täytyy mennä korjauspajaan öljyttäväksi. Tietenkin voisin voidella

koneen itsekin, hän sanoi, sillä olen maailman paras moottorinhoitaja, mutta minulla ei ole oikein aikaa... ei, menen luultavasti korjauspajaan.

Pikkuveli uskoi, että se oli viisainta.

Kassinen ohjasi ulos avoimesta ikkunasta, ja hänen pieni pullea vartalonsa näytti hyvin kauniilta kevättäivästä ja tähtiä vasten.

– Heipä hei, Pikkuveli, hän sanoi ja vilkutti pullealla kädellään.

Ja niin Kassinen oli poissa.

KAIKKI VALLOITTAVAT TARINAT KATTO- KASSISESTA YKSISSÄ KANSISSA

Korkealla kaupungin katoilla on kurittoman ja kujeilevan Katto-Kassisen valtakunta, jossa ei ole koskaan tylsää! Aivan tavallisessa perheessä asuvan Pikkuveljen elämä muuttuu hauskaksi ja jännittäväksi, kun hän tutustuu Katto-Kassiseen ja oppii mitä moninaisimpia asioita elämästä ja ystävydestä. Kirjaan sisältyvät teokset *Pikkuveli ja Katto-Kassinen*, *Katto-Kassinen lentää jälleen* ja *Katto-Kassinen kujeilee*.

Astrid Lindgrenin tarkkasilmäisissä, lämminhenkisissä ja kiehtovissa tarinoissa todellisuus ja kuvitelmat kietoutuvat yhteen ainulaatuksella tavalla. Ilon Wiklandin herkkä mustavalkoinen piirroskuvitus rytmittää tarinaa ja tuo siihen uusia ulottuvuuksia.

#kirja WWW.KIRJA.FI	 9 789510 422045	
	L84.2	